

การสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลจากประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์

หงส์หทัย โลห์เจริญวานิช, ประชาธิป มากมูล

สาขาวิชาศิลปประดิษฐ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Creation of digital painting reflecting the traditional Chinese New Year in Buriram

Honghathai Locharoenwanit, Prachatip Makmool

Digital Art, Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University

Article Info : Research Articles

Article History : Received 22 February 2022

: Revised 15 March 2022

: Accepted 16 March 2022

Corresponding Author : Prachatip Makmool

E-mail Address : shy_ohh@hotmail.com

บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลจากประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลจากประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ โดยเป็นงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ มีวิธีดำเนินงานโดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวันตรุษจีนและนำมาสร้างสรรค์งานจิตรกรรมดิจิทัลโดยโปรแกรม Adobe Photoshop CS6 แล้วนำมาประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญและนำมาวิเคราะห์การสร้างสรรค์

ผลการวิจัย พบว่าการสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลสะท้อนประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ ขนาด 60x80 เซนติเมตร จำนวน 5 ภาพ เมื่อประเมินจากคณะกรรมการ พบว่า จุดเด่นของการสร้างสรรค์คือมีความน่าสนใจ สีสันสวยงาม และมีความแปลกใหม่ นอกจากนี้ยังทำให้คนไทยรู้จักประเพณีวันตรุษจีน เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนไทยได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวได้เป็นอย่างดี ส่วนจุดที่ต้องพัฒนาคือรายละเอียดโดยรวมภาพและโครงสร้างกายวิภาคของภาพคน การสร้างสรรค์ผลงานครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงประวัติความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีไทยอื่นๆ เพื่อนำไปสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมดิจิทัลที่มีความงาม และมีคุณค่าทางศิลปะแก่สังคมไทย

คำสำคัญ : การสร้างสรรค์ จิตรกรรมดิจิทัล ประเพณี ตรุษจีน

Abstract

The article titled 'Creation of digital painting reflecting the traditional Chinese New Year in Buriram Province' based on the creative research in which the key objective was to create digital paintings inspired by the traditional Chinese New Year in Buriram Province. The methodology primarily carried out by collecting information related to Chinese New Year traditions followed by creation of digital paintings in Adobe Photoshop CS6 works. The digital paintings finalized by experts' assessment and analyzed the aspiration of creations.

The result of the research revealed in the creation of digital paintings reflecting the Chinese New Year tradition in Buriram presenting in 5 images, size 60x80 centimeters. In the committee's assessment, the highlight of creation is interesting, colorful and unique. The digital paintings achieved the aspiration to enrich Thais to comprehend Chinese New Year tradition in refreshing views. The digital paintings as well enable the traditional concepts to reach and encouraged Thai youths to learn and understand traditional stories. The points needed to be developed are the overall detail of the images and the anatomy structure of the portrait. Next creation could be included more background and history studies and considered various Thai traditions presenting in digital creation as gorgeous, appealing paintings with artistic value introduced into contemporary Thai society.

Keywords : Creation Digital paintings Traditions Chinese new year

บทนำ

ปัจจุบันมีคนไทยเชื้อสายจีนอยู่ในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก วันตรุษจีน ถือเป็นอีกหนึ่งประเพณีที่คนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญ เพราะเป็นการเฉลิมฉลอง วันขึ้นปีใหม่ของจีนและเป็นการเช่นไหว้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ปฏิทินสุริยจันทรคติจีนเป็นตัวกำหนดวันที่ของตรุษจีน ดังนั้นแต่ละปีวันตรุษจีนจึงไม่ตรงกัน มักอยู่ระหว่าง วันที่ 21 มกราคม - 20 กุมภาพันธ์ คนไทยส่วนมากจะเข้าใจว่าวันตรุษจีนมีแค่วันเดียวแต่จริง ๆ แล้ววันตรุษจีนมีทั้งหมด 3 วัน คือ วันจ่าย วันไหว้ และวันเที่ยว วันจ่าย คือวันที่ออกไปซื้อของเพื่อเตรียมไว้ในวันไหว้ ของที่ต้องซื้อจะมีเช่นชาแซ่ คือ เนื้อสัตว์ 3 อย่างส่วนใหญ่นิยมเป็น หมูต้ม เป็ดต้ม ไก่ต้ม ผลไม้มงคล เช่น ส้ม คือความอุดมสมบูรณ์ ถั่ว คือ การทำอะไรก็จะเป็นเรื่องง่าย องุ่น คือมีลูกเยอะ คนจีนสมัยก่อนเชื่อว่าการมีลูกเยอะ ๆ เพราะมีคนสืบทอดเยอะเป็นตระกูลใหญ่ และในวันจ่ายนี้จะมีการไหว้ เทพโชติงเอี้ยะ เพื่อ

เป็นการเชิญเทพลงมาก่อนวันไหว้ คือ วันไหว้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว แต่ก่อนจะไหว้บรรพบุรุษจะต้องไหว้ตั้งอุ๊ยก่อน คือ เทพรักษาก่อนเพื่อเป็นการบอกกล่าว หลังจากไหว้เสร็จจะมีการเผากระดาษเงินกระดาษทองและจุดประทัด วันเที่ยว หรือวันตรุษจีนตามปฏิทินจีน วันนี้ถือเป็นวันเริ่มต้นปีของจีน วันนี้ชาวจีนจะปฏิบัติตามธรรมเนียมที่สืบทอดกันมา คือจะไม่มีการทำงานใด ๆ แม้กระทั่งงานบ้าน เพราะจะได้เป็นการเริ่มต้นปีที่ไม่เหน็ดเหนื่อย และมีการแจกอั่งเปาหรือแต๊ะเอียให้กับลูกหลาน (ประกอบ แซ่โล้ว, สัมภาษณ์)

เทศกาลตรุษจีนถือเป็นเทศกาลที่สำคัญมากที่สุดเทศกาลหนึ่งของทั้งคนจีนแผ่นดินใหญ่ และคนไทยเชื้อสายจีน ซึ่งในปัจจุบันเรามักจะคุ้นเคยกับภาพการไหว้เจ้าไหว้บรรพบุรุษในรูปแบบที่แตกต่างไปจากเดิมที่มีพิธีกรรมอย่างเต็มรูปแบบ ทั้งของไหว้ ต่าง ๆ และลำดับขั้นตอนในการไหว้นั้นก็ได้ถูกลดทอนลงไปซึ่งปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นก็มาจาก

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและปัญหาด้านเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัว ประเพณีดั้งเดิมที่ได้สืบทอดมาจากจีนแผ่นดินใหญ่มาถึงชาวจีนโพ้นทะเล ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งก็จะแบ่งเป็นรูปแบบประเพณีการไหว้เจ้าไหว้บรรพบุรุษในอดีตและในปัจจุบัน(นภัสสรณ์ เหลืองศักดิ์ศรี, 2562)

การสร้างสรรคศิลป์ด้านจิตรกรรมดิจิทัล ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่มีผู้สนใจเป็นจำนวนมากในสายงานศิลปะ และมีมากในปัจจุบันพร้อมทั้งมีการพัฒนามากขึ้นกว่าอดีต จิตรกรรมดิจิทัลเป็นงานสร้างสรรค์ร่วมสมัยที่มีขอบเขตการแสดงออกที่หลากหลาย เทคโนโลยีดิจิทัล จึงมีส่วนช่วยให้การสร้างสรรคงานศิลปะมีกลวิธีในการนำเสนอแบบใหม่ที่ได้ผลเสมือนจริงมากขึ้น จิตรกรรมดิจิทัลจึงถือเป็นสื่อใหม่ไม่เฉพาะเจาะจงอยู่กับศาสตร์ใด ๆ อย่างคงที่ หากแต่การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลนั้น จะมีความเหมาะสมในการตอบโต้กับสิ่งที่ต้องการแสดงออกและการสื่อสารให้ประสบผลสำเร็จอย่างที่สุด (สุริยะ ฉายะเจริญ , 2556)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเอาประเพณีวันตรุษจีนของจังหวัดบุรีรัมย์มาสร้างสรรค์เป็นจิตรกรรมดิจิทัลผสมผสานประเพณีเพื่อสื่อออกมาให้เห็นถึงความสวยงามของวันตรุษจีน และมองว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าในการสืบทอดให้ดำรงอยู่ต่อไป ถึงแม้ลักษณะการจัดหรือปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณีรุ่นลูกหลานที่ทำการสืบทอดอาจจะแตกต่างจากบรรพบุรุษโดยมีการผสมผสานกับวัฒนธรรมไทยบางอย่าง มีการลดทอนวิธีการ หรือพิธีกรรมบางอย่างลงไป แต่สาระสำคัญคือความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อพิธีกรรมและประเพณีวันตรุษจีนให้อยู่อย่างมีอัตลักษณ์และยั่งยืนในอนาคต และงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นกรณีศึกษาเกี่ยวกับงานประเพณีตรุษจีนให้ผู้คนรุ่นหลังได้รับรู้กิจกรรมต่าง ๆ และเข้าใจในประเพณีวันตรุษจีนมากขึ้นผ่านงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมดิจิทัล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลจากประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างสรรคจิตรกรรมดิจิทัลจากประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์เป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ทางศิลปกรรมโดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

ขอบเขตการวิจัย ในด้านเนื้อหาเป็นการสร้างสรรค์จิตรกรรมด้วยเทคนิคดิจิทัล ขนาด 60 x80 เซนติเมตร จำนวน 5 ภาพ ที่มีแรงบันดาลใจจากประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนขอบเขตใน

ด้านระยะเวลาใช้เวลาในการดำเนินงานระหว่างเดือนพฤษภาคม 2564 ถึง เดือนมกราคม 2565 และในขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย กำหนดผู้เชี่ยวชาญในการประเมินผลงานจิตรกรรมด้วยเทคนิคดิจิทัลจำนวน 5 คนเป็นอาจารย์ที่เชี่ยวชาญด้านศิลปะในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ขั้นตอนในการวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นการค้นคว้าเป็นการรวบรวมข้อมูลแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวันตรุษจีนจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และการสำรวจสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวันตรุษจีนในจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนขั้นการสร้างสรรคเป็นการออกแบบและร่างภาพต้นแบบผ่าน

ทฤษฎีสีและองค์ประกอบศิลป์ (ฉลุต นิมเสมอ, 2557) นำมาวาดภาพโดยโปรแกรม Adobe Photoshop Cs6 และดำเนินการพิมพ์ภาพ และขั้นการประเมินผลเป็นการประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พร้อมนำข้อมูลจากการประเมินมาวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ประกอบผลงานการสร้างสรรค

ผลการวิจัย

1. ประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์

ขั้นการค้นคว้าเป็นการรวบรวมข้อมูลแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวันตรุษจีนจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และการสำรวจสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวันตรุษจีนในจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า

ตรุษจีนเป็นวันหยุดตามประเพณีของจีนที่สำคัญที่สุดในประเทศจีน ยังมีอีกชื่อหนึ่งว่า "เทศกาลฤดูใบไม้ผลิ" เพราะฤดูใบไม้ผลิตามปฏิทินจีนเริ่มต้นด้วยวันลีชุน ซึ่งเป็นวันแรกในทางจันทรคติของปีปฏิทินจีน วันดังกล่าวยังเป็นวันสิ้นสุดฤดูหนาว ซึ่งคล้ายกันกับงานเทศกาลของตะวันตก เทศกาลนี้เริ่มต้นในวันที่ 1 เดือน 1 ในปฏิทินจีนโบราณและสิ้นสุดลงในวันที่ 15 ด้วยเทศกาลโคมไฟ คืนก่อนตรุษจีนเป็นวันซึ่งครอบครัวจีนมารวมญาติเพื่อรับประทานอาหารเย็นเป็นประจำทุกปี ซึ่งเรียกว่า ฉูซี หรือ "การผลัดเปลี่ยนยามค่ำคืน" เนื่องจากปฏิทินจีนเป็นแบบจันทรคติ ตรุษจีนจึงมักเรียกว่า "วันขึ้นปีใหม่จันทรคติ" ตรุษจีนเป็นงานเฉลิมฉลองที่ยาวที่สุด และสำคัญที่สุดในปฏิทินจีน จุดกำเนิดของตรุษจีนนั้น มีประวัติหลายศตวรรษและมีความสำคัญ เพราะตำนานและประเพณีหลายอย่าง ตรุษจีนมีการเฉลิมฉลองกัน

ในหลายประเทศและดินแดนซึ่งมีประชากรจีนอาศัยอยู่มาก อย่างเช่น จีนแผ่นดินใหญ่ ฮองกง อินโดนีเซีย มาเก๊า มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไต้หวัน ไทย รวมทั้งในชุมชนชาวจีนที่อื่น ตรุษจีนถูกมองว่าเป็นวันหยุดสำคัญสำหรับชาวจีนและได้มีอิทธิพลต่อการเฉลิมฉลองการขึ้นปีใหม่จันทรคติของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งรวมทั้งเกาหลี ญูวาน และเวียดนาม (เอียวเมอร์, 2541) ปฏิทินจันทรคติจีนเป็นตัวกำหนดวันที่ของตรุษจีน ปฏิทินดังกล่าวยังใช้ในประเทศซึ่งรับเอาหรือได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอื่น ที่โดดเด่นคือ เกาหลี ญี่ปุ่นและเวียดนามเหนือ อิหร่าน และในประวัติศาสตร์ ดินแดนชนบัลการ์ ในปฏิทินเกรโกเรียน แต่ละปีตรุษจีนมิได้ตรงกัน คือ อยู่ระหว่างวันที่ 21 มกราคม ถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ ในปฏิทินจีน เหมยอันต้องเกิดในเดือนที่ 11 จึงหมายความว่า ตรุษจีนมักตรงกับเดือนดับครั้งที่สองหลังเหมยอัน (น้อยครั้งที่เป้นครั้งที่สามหากมีอธิกมาส) ในประเพณีจีนโบราณ ลิบซุนหรือลีซุนเป็นวันแรกในทางจันทรคติ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของฤดูใบไม้ผลิ ซึ่งตรงกับประมาณวันที่ 4 กุมภาพันธ์ แม้ปฏิทินจีนแต่โบราณไม่ใช้ปีตัวเลขต่อเนื่องกันนอกประเทศจีน ปีจีนจึงมักนับเลขนับแต่รัชสมัยจักรพรรดิเหลือง แต่เนื่องจากการกำหนดให้อย่างน้อยสามปีเป็นเลข 1 ที่นักวิชาการใช้กันแพร่หลายในปัจจุบัน จึง

ทำให้ปี พ.ศ.2555 เป็น "ปีจีน" 4710, 4709 หรือ 4649 ตรุษจีน นั้นคล้ายคลึงกับวันปีใหม่ในประเทศทางตะวันตก ร่องรอยของประเพณี และพิธีกรรมความเป็นมาของการฉลองตรุษจีน นั้นมีมานานกว่าศตวรรษ จนไม่สามารถย้อนกลับไปได้ว่าเริ่มต้นฉลองมาตั้งแต่เมื่อไร เป็นที่รู้จักและจำได้ทั่วไปว่าเป็น การฉลองเทศกาลฤดูใบไม้ผลิ และการฉลองเป็นเวลานานถึง 15 วัน การเตรียมงานฉลองส่วนใหญ่จะเริ่มหนึ่งเดือนก่อนวันตรุษจีน (คล้ายกับวัน คริสต์มาสของประเทศตะวันตก) เมื่อผู้คนเริ่มซื้อของขวัญ สิ่งต่างๆ เพื่อประดับบ้านเรือน อาหารและเสื้อผ้า การทำความสะอาดครั้งใหญ่ก็เริ่มขึ้นในวันก่อนตรุษจีน บ้านเรือนจะถูกทำความสะอาดตั้งแต่บนลงล่าง หน้าบ้านยันท้ายบ้าน ซึ่งหมายถึง การกวาดเอาโชคร้ายออกไป ประตูหน้าต่างมีการขัดสีฉวีวรรณทาสีใหม่ซึ่งสีแดงเป็นสีนิยม ประตูหน้าต่างจะถูกประดับประดาด้วยกระดาษที่มีคำอวยพร อย่างเช่น อยู่ดีมีสุข ร่ำรวย และอายุยืนเป็นต้น (ตั้งกว้งจื่อ, 2549)

ความเชื่อโชคลางในวันตรุษจีน ทุกคนจะไม่พูดคำหยาบหรือพูดคำที่ไม่เป็นมงคล ความหมาย เป็นนัย และคำว่า สี่ ซึ่งออกเสียงคล้ายความตายก็จะต้องไม่พูดออกมา ต้องไม่มีการพูดถึงความตายหรือการใกล้ตาย และเรื่องผีสาวเป็นสิ่งที่ต้องห้าม เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปีเก่าๆ ก็จะไม่เอามาพูดถึง ซึ่งการพูดควรมีแต่เรื่องอนาคต และทุกอย่างที่ดีกับปีใหม่และการเริ่มต้นใหม่ หากคุณร้องไห้ในวันปีใหม่ คุณจะมีเรื่องเสียใจไปตลอดปี ดังนั้นแม้แต่เด็กดื้อที่ปฏิบัติตัวไม่ดีผู้ใหญ่ก็จะทน และไม่ตีสั่งสอน การแต่งกายและความสะอาด ในวันตรุษจีนเราไม่ควรสระผมเพราะนั่นจะหมายถึงเราชะล้างความโชคดีของเราออกไป เสื้อผ้าสีแดงเป็นสีที่นิยมสวมใส่ในช่วงเทศกาลนี้ สีแดงถือเป็นสี

สว่าง สีแห่งความสุข ซึ่งจะนำความสว่างและเจิดจ้ามาให้แก่ผู้สวมใส่ เชื่อกันว่าอารมณ์และการปฏิบัติตนในวันปีใหม่ จะส่งผลให้มีผลดีหรือผลร้ายได้ตลอดทั้งปี เด็กๆ และคนโสด เพื่อรวมไปถึงญาติใกล้ชิดจะได้ อั่งเปา ซึ่งเป็นซองสีแดงใส่ด้วย ธนบัตรใหม่เพื่อโชคดี (จรรยา เหลียวตระกูล, 2559)

ประเพณีวันตรุษจีนในไทย เนื่องจากในปัจจุบันมีคนไทยเชื้อสายจีนอยู่ในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก วันตรุษจีนถือเป็นอีกหนึ่งประเพณีที่คนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญ เพราะเป็นการเฉลิมฉลอง วันขึ้นปีใหม่ของจีนและเป็นการเซ่นไหว้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว วันตรุษจีนมีทั้งหมด 3 วัน คือ วันจ่าย คือวันที่ออกไปซื้อของเพื่อเตรียมไว้ในวันไหว้ของที่ต้องซื้อจะมีเซ่นซาแซ่ คือ เนื้อสัตว์ 3 อย่างส่วนใหญ่นิยมเป็น หมูต้ม เป็ดต้ม ไก่ต้ม ผลไม้มงคล เช่น ส้ม คือความอุดมสมบูรณ์ กล้วย คือการทำอะไรก็จะเป็นเรื่องง่าย องุ่น คือมีลูกเยอะ คนจีนสมัยก่อนเชื่อว่าการมีลูกเยอะๆ ดีเพราะมีคนสืบทอดเยอะเป็นตระกูลใหญ่ และในวันจ่ายนี้จะมีการไหว้ เทพโชติเหี้ยะ เพื่อเป็นการเชิญเทพลงมาก่อน วันไหว้ คือวันไหว้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว แต่ก่อนจะไหว้บรรพบุรุษจะต้องไหว้ตู่จู่เอี้ยะก่อนคือเทพรักษาก่อนเพื่อเป็นการบอกกล่าว หลังจากไหว้เสร็จจะมีการเผากระดาษเงินกระดาษทองและจุดประทัด และวันเที่ยวหรือวันตรุษจีนตามปฏิทินจีน วันนี้ถือเป็นวันเริ่มต้นปีของจีนวันนี้ชาวจีนจะปฏิบัติตามธรรมเนียมที่สืบทอดกันมาคือจะไม่มีการทำงานใด ๆ แม้กระทั่งงานบ้าน เพราะจะได้เป็นการเริ่มต้นปีที่ไม่เหนื่อย และมีการแจกอั่งเปาหรืออั่งเปาให้กับลูกหลาน (วันทนีย์ กุลศิริโรจน์, สัมภาษณ์)

2. การสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลประเพณีวัน

ตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์

ขั้นการสร้างสรรคเป็นการออกแบบและร่างภาพต้นแบบผ่านทฤษฎีสีและองค์ประกอบศิลป์ นำมาวาดภาพโดยโปรแกรม Adobe Photoshop Cs6 และดำเนินการพิมพ์ภาพ ผลการศึกษานำเสนอตามชิ้นงานประกอบด้วยเนื้อหา ภาพร่าง และการสร้างสรรค์ดิจิทัล

2.1 การสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ ผลงานชิ้นที่ 1

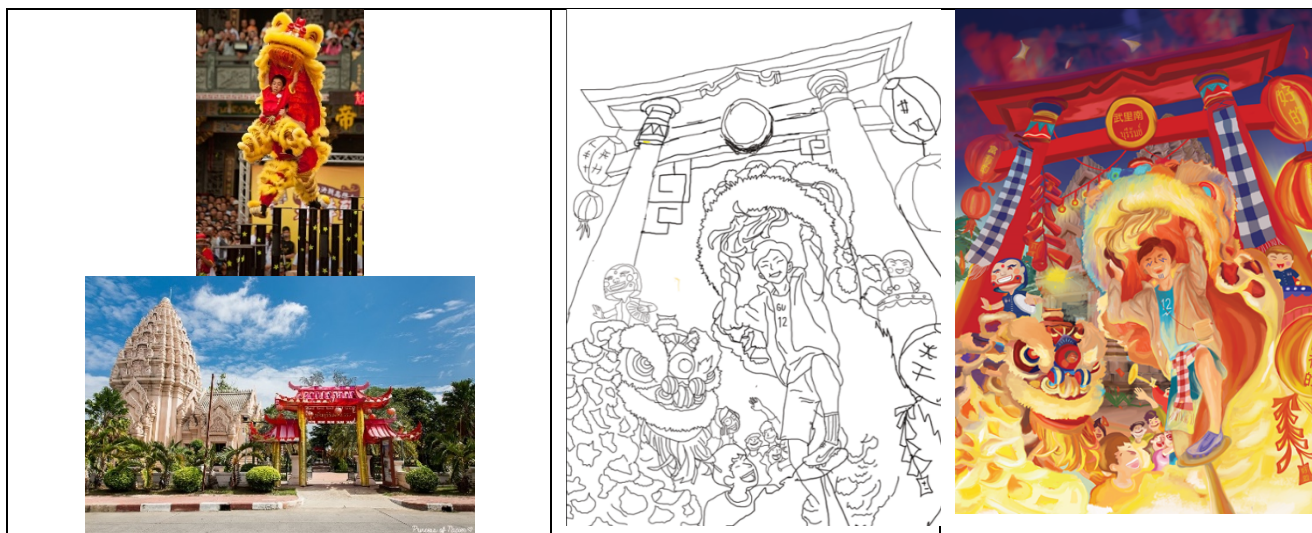
ผลงานชิ้นที่ 1 ชื่อภาพ การเชิดสิงโตในประเพณีตรุษจีน เทคนิค Digital Painting ขนาดภาพ 60x80 เซนติเมตร

ด้านเนื้อหา ผลงานชิ้นนี้ต้องการสื่อถึงการเชิดสิงโตในประเพณีตรุษจีน ในภาพนี้คือคนเชิดสิงโต

บริเวณหน้าศาลหลักเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ และยังสื่อถึงความเป็นบุรีรัมย์เพิ่มมากขึ้นจากการเพิ่มบรรยากาศการแต่งกาย โดยนำเอกลักษณ์ ความเป็นบุรีรัมย์ลงไป เช่น การนำเอาปราสาทมาทำเป็นฉากหลัง การใส่ชุดกีฬา การใส่เสื้อม่อฮ่อมหรือแม้กระทั่งการมีผ้าขาวม้ากับกระติบข้าวเหนียว

ด้านองค์ประกอบศิลป์ใช้ความสมดุลของสิ่งที่ซ้ำกันทำให้เกิดความกลมกลืนของภาพ การวางภาพจะให้มุมมองในลักษณะเสยขึ้นให้เห็นท่าทาง และสัดส่วนของตัวแบบ จะเน้นการใช้สีเหลืองทองตกกระทบตัวแบบ เน้นโทนสีสว่างแสงเงาชัดเจนเพื่อให้ภาพดูโดดเด่น และมีความน่าสนใจมากขึ้น

สรุปผลการสร้างสรรค์ พบว่า ภาพยังสื่อไม่ไปทางเดียวกันแก้ไขโดยการดูสีที่คล้าย ๆ กันมาสร้างสรรค์

ภาพประกอบที่ 1 แรงบันดาลใจ ภาพร่าง และผลงานชิ้นที่ 1

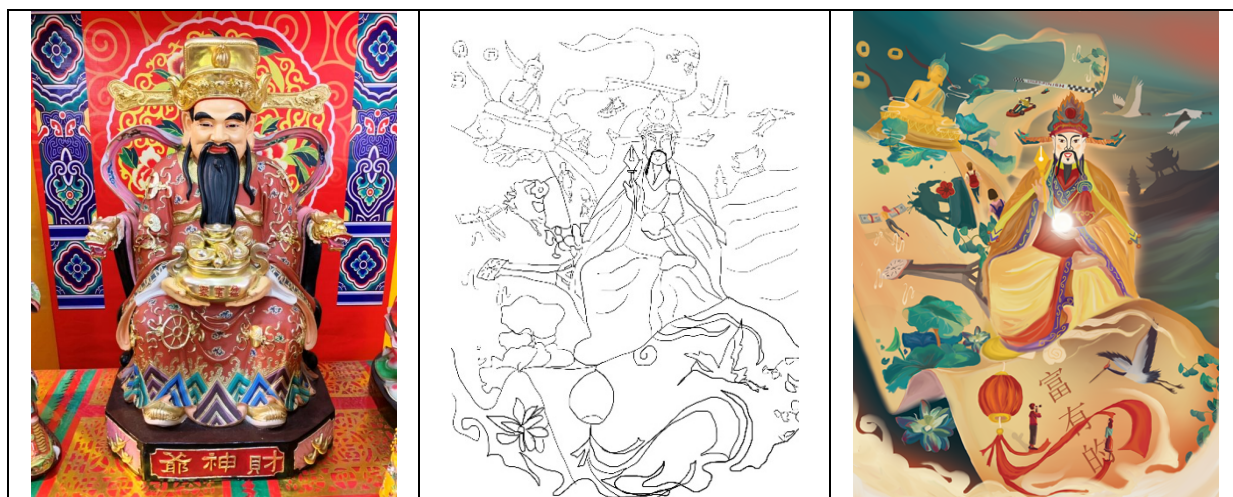
2.2 การสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลประเพณีวัน ตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ ผลงานชิ้นที่ 2

ผลงานชิ้นที่ 2 ชื่อภาพ เทพไฉ่ซิงเอี้ยสร้างโลก
เทคนิค Digital Painting ขนาดภาพ 60x80
เซนติเมตร

ด้านเนื้อหา ผลงานชิ้นนี้จะสื่อถึงเรื่องเล่าเทพไฉ่
ซิงเอี้ยของคนสมัยก่อนหรือคนไทยเชื้อสายจีน ที่เชื่อกันว่าเทพไฉ่ซิงเอี้ยเป็นเทพที่สร้างโลกขึ้นมาและยังเป็นเทพแห่งโชคลาภเงินทอง

ด้านองค์ประกอบศิลป์ เอกลักษณ์ของภาพนี้
เป็นการเอาจุดเด่นคือเทพไฉ่ซิงเอี้ยมาเล่นกับสถานที่ที่สำคัญต่าง ๆ ของจังหวัดบุรีรัมย์ และใช้โทนสีโทนเย็นออกเขียว ๆ ให้รู้สึกว่าเป็นธรรมชาติ

สรุปผลการสร้างสรรค์พบว่า ภาพยังดูโล่ง ๆ
แนวทางการแก้ไขคือ การใส่องค์ประกอบต่างๆเพิ่มเข้าไปเล็ก ๆ น้อย ๆ

ภาพประกอบที่ 2 แร้งบันดาลใจ ภาพร่าง และผลงานชิ้นที่ 2

2.3 การสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลประเพณีวัน ตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ ผลงานชิ้นที่ 3

ผลงานชิ้นที่ 3 ชื่อภาพ ครอบครัวช่วยกันเตรียม
อาหารของไหว้ เทคนิค Digital Painting ขนาดภาพ
60x80 เซนติเมตร

ด้านเนื้อหา ผลงานชิ้นนี้จะสื่อถึงก่อนวันตรุษจีน
ครอบครัวจะต้องลุกมาช่วยกันจัดเตรียมของไหว้ การทำอาหารตกแต่งบ้านเพื่อต้อนรับงานวันตรุษจีน แต่ละบ้านก็จะไหว้ต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่จะเตรียมไว้ไม่ต่ำกว่าสามชุด เพราะต้องไหว้ ศาลหลักเมือง เจ้าที่
บ้าน และบรรพบุรุษ

ด้านองค์ประกอบศิลป์ การนำเอาเส้นหมี่ซั่ว
ที่เป็นอาหารที่สำคัญกับวันตรุษจีนมาเล่นกับภาพให้ดู
สนุกสนาน จะเน้นไปทางโทนสีส้ม เพราะเป็นสีของ
อาหารส่วนมากที่นำมาไหว้ และสีส้มยังเชื่อกันว่าเมื่อนำ
มาออกแบบเกี่ยวกับอาหารจะทำให้ดูดึงดูดมากขึ้น

สรุปผลการสร้างสรรค์พบว่า ตอนแรกอาหารยังไม่
ดูมีชีวิตเท่าไรแนวทางการแก้ไขคือเพิ่มควันใส่เข้าไป
ไปทำให้อาหารดูรู้สึกสนุกขึ้น

ภาพประกอบที่ 3 แรงบันดาลใจ ภาพร่าง และผลงานชิ้นที่ 3

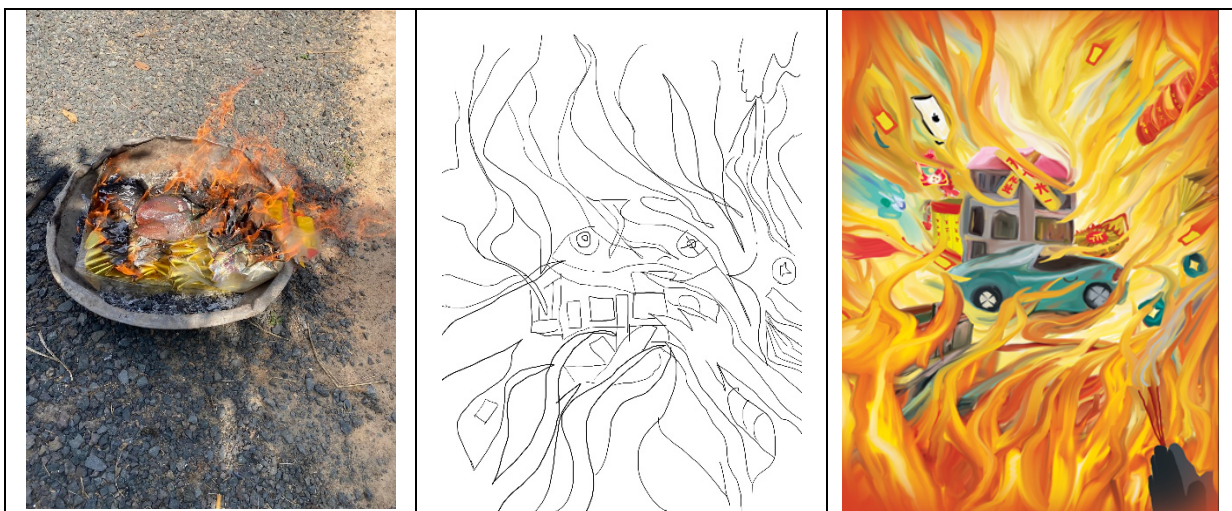
2.4 การสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ ผลงานชิ้นที่ 4

ผลงานชิ้นที่ 4 ชื่อภาพ การเผากงเต็ก เทคนิค Digital Painting ขนาดภาพ 60x80 เซนติเมตร

ด้านเนื้อหา ผลงานชิ้นนี้จะสื่อถึงกิจกรรมช่วงหนึ่งในวันตรุษจีนเป็นการเผากงเต็กหรือพวกกระดาษเงินกระดาษทองของเครื่องใช้ที่อยากจะส่งไป

ให้กับบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ด้านองค์ประกอบศิลป์ โดยในภาพก็จะรวมสิ่งของส่วนหนึ่งที่คนไทยเชื้อสายจีนนิยมนำมาเผา และภาพนี้ยังใช้ไปในทางโทนร้อน เพื่อสื่อถึงไฟที่กำลังลุกไหม้อยู่

สรุปผลการสร้างสรรค์พบว่า ยังรู้สึกไม่ค่อยเป็นไฟ แนวทางการแก้ไขคือลงสีใหม่ให้รู้สึกเป็นไฟมากขึ้น โดยการเติมสีเหลืองและขาวลงไป

ภาพประกอบที่ 4 แรงบันดาลใจ ภาพร่าง และผลงานชิ้นที่ 4

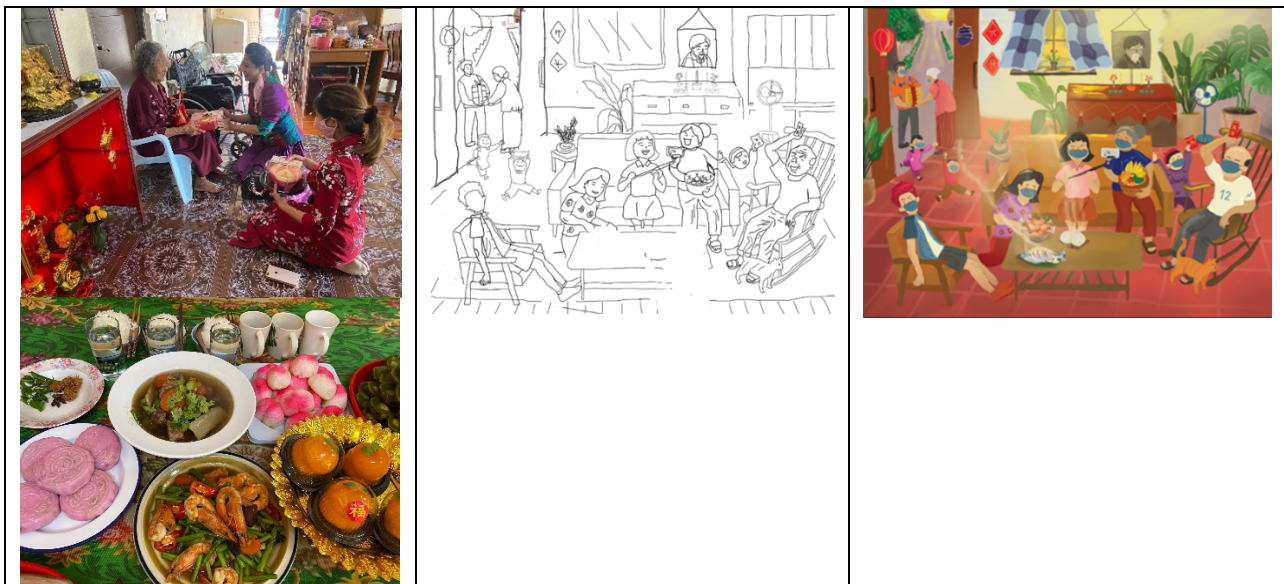
2.5 การสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ ผลงานชิ้นที่ 5

ผลงานชิ้นที่ 5 ชื่อภาพ ครอบครัวกลับบ้าน สันติภาพพร้อมหน้าพร้อมตากัน เทคนิค Digital Painting ขนาดภาพ 60x80 เซนติเมตร

ด้านเนื้อหา ผลงานชิ้นนี้จะสื่อถึงกิจกรรมส่วนหนึ่งในวันตรุษจีนที่ทุกปีญาติพี่น้องจะกลับมารวมตัวกันเพื่อไหว้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว เสมือนเป็นวันรวมญาติอีกวันหนึ่ง มีการพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน และกินของไหว้ด้วยกันอย่างมีความสุข

ด้านองค์ประกอบศิลป์ ในภาพจะมีคนเยอะเพื่อสื่อถึงครอบครัวและมีอิริยาบถต่าง ๆ ในวันนั้น และใส่ความเป็นบุรีรัมย์ เช่น เสื้อผ้า หรือวิวต่าง ๆ และภาพนี้ยังใช้โทนสีน้ำตาลแดงที่สื่อถึงบ้านเก่า ๆ ในบุรีรัมย์ และยังใช้โทนสีเหลืองอ่อน ๆ ให้รู้สึกอบอุ่น

สรุปผลการสร้างสรรค์พบว่าบรรยากาศของภาพยังไม่แสดงออกถึงอบอุ่นภาพจะดูเรียบ ๆ แนวทางการแก้ไขคือการเพิ่มความสว่างหรือแสงในวรรณะร้อนลงไป

ภาพประกอบที่ 5 แรงบันดาลใจ ภาพร่าง และผลงานชิ้นที่ 5

4.3 ขั้นตอนการประเมินผล

ขั้นตอนการประเมินผลการสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลจากประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 5 ชิ้น โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนพบว่า

ผลการสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลจากประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ ผลงานชิ้นที่ 1 จุดเด่นในเรื่องของมุมมองและทิศทางการเคลื่อนไหว

ท่าทางการเคลื่อนไหวที่ดูสนุกสนาน จุดที่ต้องพัฒนาการยังขาดรายละเอียดของภาพในส่วนหน้าและควรเพิ่มบรรยากาศความเป็นจังหวัดบุรีรัมย์

ผลการสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลจากประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ ผลงานชิ้นที่ 2 จุดเด่นเทพไฉ่ซิงเอี้ยะสร้างโลกมีความโดดเด่นและองค์ประกอบส่วนอื่นๆ ที่เพิ่มเข้ามาแสดงให้เห็น

บรรยายภาพของความเป็นจังหวัดบุรีรัมย์ และโทนีสี่ที่กลมกลืน จุดที่ต้องพัฒนาการใช้สี และรายละเอียดของภาพยังไม่สมบูรณ์

ผลการสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลจากประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ ผลงานชิ้นที่ 3 จุดเด่นการเอาหมี่ซั่วมาดำเนินเรื่องที่ทำให้มีความเคลื่อนไหวภายในภาพที่ดูสนุกสนาน จุดที่ต้องพัฒนาโครงสร้างของคนและขาดรายละเอียดบางส่วน

ผลการสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลจากประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ ผลงานชิ้นที่ 4 จุดเด่นสีที่ร้อนแรงของเปลวเพลิง จุดที่ต้องพัฒนาควรเพิ่มสิ่งของให้เยอะขึ้นและภาพมือที่มุมด้านขวาล่างยังดูไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

ผลการสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ ผลงานชิ้นที่ 5 จุดเด่นคนเยอะทำให้ดูสนุกสนานจุดที่ต้องพัฒนาโครงสร้างทางกายวิภาคของผู้คนในภาพ

ภาพประกอบที่ 6 ผลการสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลประเพณีวันตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์

สรุปและอภิปรายผล

การสร้างสรรค์จิตรกรรมดิจิทัลจากประเพณีตรุษจีนจังหวัดบุรีรัมย์ สรุปได้ว่า ประเพณีวันตรุษจีนได้สืบทอดประเพณีกันมารุ่นสู่รุ่นจากพิธีกรรมที่ได้พบเจอด้วยตัวเองและคำบอกเล่าจากบรรพบุรุษมีมานานเล่าต่อกันอย่างยาวนาน ความเชื่อจากประเพณีตรุษจีน คติความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีน ที่เป็นที่เคารพและกราบไหว้บูชามาตั้งแต่ครั้งโบราณของชาวไทย เพราะถือเป็นประเพณีที่รำลึกถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว โดยเฉพาะคนไทยเชื้อสายจีน มักจัดประเพณีนี้ขึ้นมาเพื่อการรำลึกหรือแม้กระทั่ง ขอพรขอโชคลาภ แถมยังเป็นอีกหนึ่งประเพณีในไทยที่ต้องจัดขึ้นทุกปี วัยรุ่นบางกลุ่มคนไม่รู้ประวัติและพิธีกรรมของการจัดประเพณีตรุษจีน ในสมัยก่อนเพราะเทคโนโลยีและความทันสมัยปัจจุบันมีความครอบคลุมและทำให้เด็กสมัยนี้ไม่ค่อยเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับวันตรุษจีน ด้านเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมดิจิทัลจากประเพณีวันตรุษจีน นั้นมีขั้นตอนในการทำงานโดยใช้โปรแกรม Adobe Photoshop Cs6 สำหรับการสร้างจิตรกรรมดิจิทัลตั้งแต่ขั้นตอนการลงเส้นจนถึงขั้นตอนการระบายสี ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบศิลป์และมีความงามตามทฤษฎีสุนทรียภาพ จนออกมาเป็นไฟล์งานที่สมบูรณ์เพื่อให้ได้ผลงานให้ดีที่สุด จึงต้องอาศัยความสามารถและความชำนาญในการใช้โปรแกรม และต้องอาศัยหลักการทางศิลปะเข้ามาช่วยจึงจะได้ผลงานออกมาดีที่สุด ด้านองค์ประกอบศิลป์ ทำให้รู้ถึงการใช้องค์ประกอบศิลป์ที่ถูกต้องการใช้สีแสงเงาตกกระทบต่างๆ และการวางองค์ประกอบภาพ สัดส่วนร่างกายในชิ้นงาน

จากการประเมินของคณะกรรมการ พบว่าจุดเด่นคือ มีความน่าสนใจ สีสันสวยงาม และมีความแปลกใหม่ นอกจากนี้ ยังทำให้คนไทยรู้จักประเพณีวันตรุษจีน เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนไทยได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวได้เป็นอย่างดี ส่วนจุดที่ต้องพัฒนาคือ รายละเอียดโดยรวมภาพและโครงสร้างอนาโตมีของภาพคน การสร้างสรรค์ผลงานครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาถึงประวัติความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีไทยอื่น ๆ เพื่อนำไปสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมดิจิทัลที่มีความงาม และมีคุณค่าทางศิลปะแก่สังคมไทย

องค์ความรู้จากการค้นพบในการวิจัยครั้งนี้พบว่า การสร้างจิตรกรรมดิจิทัลตั้งแต่ขั้นตอนการลงเส้นจนถึงขั้นตอนการระบายสีจนออกมาเป็นไฟล์งานที่สมบูรณ์แม้ต้องอาศัยความสามารถและความชำนาญในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และอย่างไรก็ตามต้องอาศัยหลักการทางศิลปะ ความรู้ด้านองค์ประกอบศิลป์ สอดคล้องกับ วรากร ใช้เทียมวงศ์ (ออนไลน์) ที่ศึกษา การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมดิจิทัลแนวการ์ตูนญี่ปุ่นด้วยแท็บเล็ตดิจิทัล พบว่า ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ส่วนใหญ่เริ่มต้นจากการร่างภาพ ตัดเส้น ลงสีพื้นเพื่อดูองค์ประกอบภาพทั้งหมดก่อนลงสีเก็บรายละเอียดตามเทคนิคส่วนตัวของศิลปินโดยใช้คำสั่งและเครื่องมือในระบบการทำงานแบบเลเยอร์ ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมดิจิทัลแต่สิ่งสำคัญที่ไม่ควรละเลยคือทักษะและองค์ความรู้ทางด้านทฤษฎีศิลปะ โดยเฉพาะเรื่ององค์ประกอบศิลปะ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับเครื่องมือดิจิทัลในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะหลากหลายสไตล์

ที่มีคุณค่า ความหมาย และความงามเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้พบเห็น

นอกจากนั้น ผลการสร้างสรรคที่บูรณาการระหว่างเทคนิคสมัยใหม่อย่างจิตรกรรมดิจิทัลกับประเพณีและวัฒนธรรมชาวจีนเก่าแก่อย่างตรุษจีนนั้น ช่วยทำให้คนไทยและเยาวชนไทยได้เรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบันได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ สุริยะ ฉายะเจริญ(2562) ที่ศึกษาการสร้างสรรควาดเส้น จิตรกรรม และจิตรกรรมดิจิทัล ชุด “วัดเซนโซจิ 2018” ผลงานการสร้างสรรคที่สำเร็จสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ วาด เส้น วาดเส้นผสมสีน้ำ จิตรกรรมสีอะคริลิก และจิตรกรรมดิจิทัล ซึ่งแต่ละประเภทล้วนมีข้อเด่น และข้อด้อยที่เหมือนและต่างกัน แต่การแสดงออกของความหมายของผลงานยังคงแสดงออกได้ชัดเจนว่าสามารถสื่อสารที่อยู่

ภายใต้แนวความคิดที่แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ที่เกิดจากการบูรณาการระหว่างวิถีทางวัฒนธรรมและความศรัทธาของพื้นที่ทางจิตวิญญาณกับบริบทของการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในโลกสมัยใหม่ของวัดเซนโซจิ

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการนำเอาเทคโนโลยีมาสร้างงานศิลปะก็เกิดคุณค่าทางศิลปะได้ สอดคล้องกับYang Chen(2561)ที่ศึกษา HELLOWORLD 2.0 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีความเป็นจริงเสมือนในงานจิตรกรรมดิจิทัล ซึ่งพบว่าการผสมผสานร่วมกันระหว่างภาพวาดดิจิทัลและเทคโนโลยีความเป็นจริงเสมือนใน ผลงานสมบูรณ์ HELLOWORLD 2.0 สามารถทำได้ตามความคาดหวังของผู้สร้างสรรค เทคโนโลยี VR ไม่เพียงแต่สามารถผลิตเกมวิดีโอและสื่อสังคม(Social media)อื่น ๆ ได้แล้วแต่ยังสามารถใช้เป็นรูปแบบใหม่ของศิลปะสื่อใหม่ได้อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- จรรยา เหลียวตระกูล. (2559). การสืบทอดอัตลักษณ์ชาวไทยเชื้อสายจีนที่สะท้อนผ่านประเพณีตรุษจีน ในรอบหนึ่งศตวรรษ. *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิตย์*. 10(1), 11-38.
- ชลุต นิยมเสมอ. (2557). *องค์ประกอบของศิลปะ*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ อัมรินทร์.
- ตั้งกวงจื่อ. (2549). *ตำราเรียนหัวใจฮวงจุ้ย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฮวงจุ้ยกับชีวิต.
- เอียรชัย เอี่ยมวรเมธ. (2541). *ความเป็นมาประเพณีตรุษจีน*. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น

- นภัสสรณ์ เหลืองศักดิ์ศรี. (2562). ประเพณีการไหว้ในเทศกาลตรุษจีน: ที่มา ความหมาย และการเปลี่ยนแปลง. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 6(1), 383-394.
- ประกอบ แซ่โล้ว. วันที่ 15 ธันวาคม 2563. สัมภาษณ์. (อาชีพค้าขายในอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์).
- วรากร ไข่มวงค์. (2565). การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมดิจิทัลแนวการ์ตูนญี่ปุ่นด้วยแท็บเล็ตดิจิทัล. ค้นข้อมูลวันที่ 15 กุมภาพันธ์, จาก http://www.dspace.spu.ac.th/bitstream/123456789/6153/1/kds2018_proceeding_warakorn.pdf

- วันทนีย์ กุลศิริโรจน์. วันที่ 8 มกราคม 2564.
สัมภาษณ์. (เจ้าหน้าที่ฝ่ายพิธี. มูลนิธิสว่าง
จรรยาธรรมสถาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์).
- สุริยะ ฉายะเจริญ. (2562). การสร้างสรรค์วาดเส้น
จิตรกรรม และจิตรกรรมดิจิทัล ชุด “วัดเซนโซ
จิ 2018”. *วารสารนิเทศสยามปริทัศน์*. 18(24),
153-159.
- Yang Chen. (2561). *HELLOWORLD 2.0* ก ำ ร
ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีความเป็นจริงเสมือนใน
งานจิตรกรรมดิจิทัล. ปริญญาศิลปกรรม
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการ
ออกแบบ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา.